

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Junior Achievement Eesti

registrikood: 90000587

tänava/talu nimi, Lauteri 3

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10114

telefon: +372 5030477, +372 6210998

e-posti address: epp@ja.ee, junior@ja.ee

veebilehe address: www.ja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	19
Bilanss	19
Tulemiaruanne	20
Rahavoogude aruanne	21
Netovara muutuste aruanne	22
Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	23
Lisa 2 Raha	24
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	25
Lisa 4 Varud	25
Lisa 5 Materiaalne põhivara	26
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	27
Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27
Lisa 8 Annetused ja toetused	27
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	28
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	28
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	29
Lisa 12 Tööjõukulud	29
Lisa 13 Kasutusrent	29
Lisa 14 Seotud osapooled	29

JUNIOR ACHIEVEMENT EESTI 2013. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

JA EESTI ARENG

2013. aasta oli JA Eestile kasvuaasta. Tõusnud on ettevõtlusõppe ja majandusõppe olulisus ühiskonnas. 2010. aastal vastu võetud uus põhikooli ja gümnaasiumiseadus on hakanud kehtima ning majandus- ja ettevõtlusõpe ning ettevõtlikkusõpe on koolis omandanud varasemaga võrreldes oluliselt suurema rolli. Märkatavalt tõusis 2012/13 õppeaastal õpilasfirma programmi kasutavate koolide ning õpilasfirmade arv, õppeaasta lõpuks oli registreeritud 227 õpilasfirmat (kasv 46%). Õpilasfirma programmi on Haridus- ja Teadusministeerium lugenud praktiliste tööde hulka ning võrdsustanud oma tähtsusele uurimistööga. Kasvanud on ka ettevõtlussektori toetus JA Eestile.

2013. aasta oli ettevalmistusaasta 2014. aasta Euroopa õpilasfirmade võistluse läbiviimiseks Eestis.

2012./2013. aastal õppis JA Eesti programmide järgi üle ligi 11 000 õpilast 167 erinevas koolis. Haridustasemetel järgi jaotusid õppurid järgnevalt:

Algkool (7 sammu): 42 koolis, 166 klassis, 3275 õpilast

Põhikool (Inimene, ettevõtte, maailm): 53 koolis, 124 klassis, 1499 õpilast

Gümnaasium (Majandusõpe): 125 koolis, 311 klassis, 5123 õpilast

Gümnaasium (Õpilasfirma): 83 koolis, 204 õpilasfirmat, 844 õpilast

JA programmist Töövarjupäev võttis 2013. aastal osa ligi 3000 noort.

JA Eesti tegevuse põhisuunad 2013. aastal olid vastavalt põhikirjale ja missioonile:

- 1) õppematerjalide koostamine, välimaterjalide eestindamine;
- 2) majandus- ja ettevõtlusõpetajate ettevalmistus ning täiendkoolitus Eestis ja välismaal;
- 3) õpilasürituste korraldamine;
- 4) õpilaste lähetamine välisvõistlustele, konverentsidele ja muudele õppeüritustele;
- 5) ühiskonna teavitamine ettevõtlushariduse vajalikkusest.

JA EESTI KOLLEKTIIV JA JUHTIMINE

JA Eesti nõukogu koosseisus 2013. aastal muudatusi ei toimunud. Nõukogu on 7-liikmeline: Rein Loik (esimees), Ene Andrushevitsus, Helmer Jõgi, Silva Tomingas, Kristine Ross, Peeter Tohver ja Tauno Vanaselja.

JA Eesti ei maksa oma nõukogu liikmetele palka.

JA Eesti *nõukoja* liikmetena tegutsesid 2013. aastal Silja Enok, Tõnu Erin, Helje Jaarma, Kaire Jõe, Talvi Järv, Sirje Kasendi, Margit Luts, Elbe Metsatalu, Ene Saar, Eva Tšepurko, Margot Sarv, Niina Sidorenko, Mari Suurväli, Maire Tamm, Jüri Toit, Jelena Vassiljeva, Angela Leppik, Karmo Kurvits ja Piret Viil. Liitusid uued liikmed Helle Roop, Ülle Seevri ja Kaia Tamm.

Juhatus töötas 2013. aastal kolmeliikmelisena – Epp Vodja, Merike Elmik ja Kersti Loor.

2013. aasta juulis lõpetas töö JA Eestis Raul Potisepp, septembris liitus meiega poole kohaga projektijuht Maria Abel. Juulist alustas JA Eestis poole kohaga tööd Euroopa õpilasfirmade võistluse ettevalmistamiseks Madis Vodja, kes on võistluse peakorraldaja.

JA Eestis jätkasid tööd Merike Elmik koolitusjuhina, Aljona Kantor (osalise tööajaga) IT-juhina, Kersti Loor partnersuhete juhina, Riin Saar uurimis- ja arendusjuhina, Kaarel Kallas kommunikatsioonijuhina ja Epp Vodja direktorina.

SAAVUTUSED

2013. aastal kasvas JA Eesti oluliselt õpilasfirmade arvu, seda tänu laienemisele kutsekoolidesse, ettevõtlusõppe jõudmisega riiklikku õppekavasse ning õpilasfirma programmi võrdsustamisega praktilise tööga. Õpilasfirmade arv kasvas 2011/12 õppeaasta 155lt õpilasfirmalt 2012/13 õppeaastal 227ni. Sealhulgas kasvas ka programmi kasutavate õppeasutuste arv 72-lt 86le. Edasi arenes ja tulemusrikkalt toimus Innove kaudu ESFi rahastusel projekt „Ettevõtlikuks ja loovaks õpilasfirmas“, mille kaudu 13 kutseõppeasutuses koolitati õpetajaid ning õpetati ringitunnina õpilasfirma programmi.

2013. aasta Eesti õpilasfirmade laat 9. veebruaril Tallinnas Kristiine keskuses oli läbi aegade suurim. Sellest võttis osa 160 õpilasfirmat, nendest 30 Rootsist, Norrast ja Moldovast.

2013. aastal võtsid Eesti õpilased osa JA-YE õpilasfirmade laadast Riias (3 õpilasfirmat), Euroopa õpilasfirmade võistlusest Londonis (1 õpilasfirma). Osaleti ka teiste JA-YE riikide laatadel: Riias õpilasfirmade festivalil (1 õpilasfirma), Austria laadal Viinis (2 õpilasfirmat), Falunis Dalarna laadal (5 õpilasfirmat), Norras Valle laadal 1 õpilasfirma.

2013. aastal kasvas koos õpilasfirmade arvuga ka õpilasfirmade tase. Eesti õpilasfirmade võistluse finaali pääses 16 õpilasfirmat, kellest võitjaks osutus õpilasfirma Kolm Pörsakest Hugo Treffneri Gümnaasiumist. Kolm Pörsakest esindas Eestit Euroopa õpilasfirmade võistlusel 17.- 19. juulil Londonis ning krooniti Euroopa parimaks õpilasfirmaks.

Jätkus Välisministeeriumi arenguabi projekt Moldova JA-le. 2013. aastal külastas Eestit kaks Moldova õpilasrühma - kaks õpilasfirmat Moldovast olid väljas Eesti õpilasfirmade laadal 9. veebruaril Kristiine keskuses ning kaks võtsid osa 22.-24. novembril rahvusvahelisest õpilasfirmade konverentsist. Moldovas viidi läbi üks koolitusseeria, kus õpetati algklassi- ja põhikooli programme, samuti õpilasfirma programmi, gümnaasiumi teooriaprogrammi ning ettevõtlussimulatsiooni TITAN, viidi läbi 24-tunni innovatsioonilaager ja Turuplatsi simulatsioon. Projekti toel anti välja uued õppematerjalid põhikoolile isikliku majanduse ning ettevõtluse õpetamiseks.

23. mail korraldas JA Eesti koos Unistused Ellu võrgustikuga kevadseminari, millel kuulutati välja Aasta Ettevõtlusõpetaja ning JA Eesti Aasta mentor. Aasta Ettevõtlusõpetaja 2013 tiitliga pärjati Karmo Kurvits Tartu Kunstigümnaasiumist ning JA Eesti aasta mentoriks 2013 sai ettevõtja Hendrik Hindov.

Jätkus TAKE TECH projekt koos Austria, Kreeka ja Ungariga. Selle raames viidi läbi ühine suvekool õpetajatele, õpilastele ning ettevõtjatele Pärnumaal Jõulumäel. Suvetooli toimus nelja ettevõtte külastus, millest tehti kokkuvõtte ettevõtlusteatri metoodikat kasutades. Suvetoolis

koolitati nii õpetajaid kui ka ettevõtjaid läbi viima senisest huvitavamaid ning tulemuslikumaid õppekäike.

JA-YE Alumni viis 2013. a augustis oma aastakonverentsi läbi Tallinnas. Ligi 100 osalejaga konverents oli ka Changing Lives projekti kokkuvõte. Changing Lives projekti raames tutvustasid õpilasfirma programmi vilistlased oma kogemusi rohkem kui 4000 õpilasele üle terve Eesti.

Jätkati tegevust Haridus- ja Teadusministeeriumi algatatud õppekava rakendamise komisjonides ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi Innovatsioonikomisjoni töös. Samuti osaleti Kaubandus- ja Tööstuskoja ettevõtlusõppe ümarlaua töös ning EMSLi tegevustes.

PROJEKTID

Kavandatud tegevusi aitas meil läbi viia Swedbanki toetus ja järgmised pika- või lühiajalised projektid:

1. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Ettevõtlushariduse taseme tõstmine Eestis ning ettevalmistus Euroopa õpilasfirmade võistluseks 2014
2. EASi projektid:
Eesti õpilasfirmade laat 2013 ja õpilaste ja õpetajate TAKE TECH suvekool 2013
3. Euroopa Sotsiaalfondi rahastusel Innove projekt „Ettevõtlikuks ja loovaks õpilasfirmas“ - kutseõppeasutustes õpilasfirma programmi rakendamine ning ettevõtluslaagrid.
4. Haridus- ja Teadusministeerium
Majandusolümpiaadi lõppvoor ja Eesti parima õpilasfirma 2013 saatmine JA-YEE õpilasfirmade võistlusele
5. Hasartmängumaksu Nõukogu
Eesti parim õpilasfirma 2013 võistlus
6. Junior Achievement - Young Enterprise Europe „*Changing Lives*”
7. Eesti Välisministeeriumi kaks projekti „Moldova Arengukoostöö” - Moldova õpilasfirmade osavõtt Eesti õpilasfirmade laadast ja rahvusvahelisest õpilaskonverentsist ning koolitusprogramm Moldova õpetajatele Moldovas – algklassi- ja põhikooli programmid, majandusõpe ja õpilasfirma ning tegevusmängud. Lisaks Eesti Välisministeeriumile toetas esimest projekti, mis lõppes juulis ka USA Saatkond Moldovas, teist projekti, mis algas juulis, toetas USA saatkond Eestis.
8. TAKE TECH- ettevõtete ja koolide koostöö karjäärivalikute parandamiseks. Viidi läbi õpetajate ja ettevõtjate koolitused TAKE TECH suvekoolis, viidi läbi TAKE TECH meetodikat kasutades 20 ettevõtte külastust.
9. Cosima – õpilastele, praktikantidele ja töötajatele suunatud meetodika ettevõtte tootmis- ja infoliikumise protsesside juhtimiseks. Toimus esimene Cosima koosolek Heidelbergis.
10. ESP – projekt Euroopa ühise ettevõtlusteadmiste eksami väljatöötamiseks, partneriteks 9 ELi riiki.
11. NordPlus Horizontal – Põhja-Baltimaade koostöö edendamiseks, osalevad Norra, Rootsi ja Läti. Selle raames korraldati esimene õpetajate töövarjupäev Eestis ja koos Valle laadaga toimus teine koosolek.

ÕPPEMATERJAL

2013. aastal andsime välja järgmised õppematerjalid:

1. Põhikooli õppematerjalid „Mina ja majandus“ ja „Mina ja ettevõtlus“.
2. Õpilasfirma programmi tööjuhend õpilastele eesti keeles.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPETAJATELE

Eesti tasand

Erinevatel JA programmide metoodilistel **koolitustel** osales 80 õpetajat ja juhendajat. Õpilasfirma programmi metoodilise koolituse läbis 23 juhendajat.

Majandus- ja ettevõtlusõpetajate täiendkoolitustel osales 131 Eesti majandusõpetajat ja õpilasfirmade juhendajat. Koostöös Eesti Pangaga viidi läbi koolitus 13. märtsil 40 majandusõpetajale.

2013. aastal toimusid järgmised täienduskoolitused Eesti õpetajatele:

1. Eesti õpilasfirmade võistluseks valmistumise koolitus õpetajatele 11. märtsil.
2. Täiendkoolitus majandusõpetajatele 28. märtsil – teemadeks majandusülevaade ja loomemajandus.
3. Mängu loomise koolitus 26.-28. aprillil eesti keeles ja 6.-8. mail vene keeles, läbiviija Aleksei Razin, GameClub.
4. TAKE TECH suvekool Jõulumäel 26.-28. juunini majandusõpetajatele, -õpilastele ja ettevõtjatele. Viidi läbi neli ettevõttekülastust ja koolitus õpetajatele ning ettevõtjatele teemal, kuidas muuta ettevõttekülastusi huvitavamaks ja tõhusamaks. Toimus õpetajate ning ettevõtjate *speed dating*.
5. Õpetajate töövarjupäeva pilootprojekt 22. novembril – 10 Eesti õpetajat käisid koos 14 välisõpetajaga töövarjuks erinevates ettevõtetes.

Rahvusvaheline tasand

13.-15. märtsil toimus Riias JA-YE Europe õpilasfirmade laat, kuhu kogunesid õpilasfirmad üle Euroopa. Eestist sõitis Euroopa tähtsaimale laadale kolm õpilasfirmat ja kolm õpetajat kolmest erinevast koolist: Karmo Kurvits, Angela Leppik ja Helena Kudre. Õpetajatele toimus seminar.

9.-11. aprillil oli Riias rahvusvaheline õpilasfirmade festival, millest võttis osa Karmo Kurvits oma õpilastega Tartu Kunstigümnaasiumist.

17.-19. juulil toimus Londonis Euroopa õpilasfirmade võistlus, kus Eestit esindas võidukalt õpilasfirma Kolm Põrsakest. Samas toimus õpetajate EwB koolitus. Eestist osales aasta ettevõtlusõpetaja 2013 Karmo Kurvits.

9.-15. oktoobril viibisid JA Eesti koolitajad Moldovas. Viidi läbi algklasside ja põhikooli programmide, samuti õpilasfirma programmi koolitus. JA Eesti koolitajate seas olid ka JA vilistlased, kes viisid läbi 24-tunni innovatsioonilaagri ning õpetasid selle metoodikat, samuti toimusid simulatsioonimängu Turuplats koolitused.

22.-24. novembril korraldas JA Eesti rahvusvahelise õpilaskonverentsi, kus osalesid koos oma õpilasfirmadega ka õpetajad Rootsist, Soomest, Norrast, Lätist, Leedust ja Moldovast. Õpetajad osalesid koos Eesti õpetajatega esimesel õpetajate töövarjupäeval. Tegemist oli pilootprojektiga, kust kokku võttis osa 14 välis- ja 10 Eesti õpetajat.

JA Eesti töötajate osalemine välismaistel koolitustel:

1. Epp Vodja, Kersti Loor ja Tallinna Õismäe Vene Lütseumi õpetaja Niina Sidorenko võtsid 4.- 7. veebruaril osa JA-YEE aastakonverentsist Iisraelis. Tegemist oli 2012. aasta konverentsiga, mis lükati edasi veebruaril. Teemadeks JA programmide mõju ja selle hindamine ning aktiivtegevused.
2. JA Eesti tegevjuht Epp Vodja ja JA nõukogu liige Kristine Ross osalesid 13.-15. märtsil Riias JA-YE Europe õpilasfirmade laada ajal toimunud JA-YE aasta üldkoosolekul. Euroopa laata külastasid JA töötajatest veel Aljona Kantor, Kersti Loor, Raul Potisepp ja Kaarel Kallas. See oli oluline kogemuste omandamise aspektist, et õppida Läti kolleegidelt suurürituste ettevalmistamist ja korraldamist.
3. 13.-14. mail käisid Epp Vodja ja Kersti Loor projekti TakeTech koosolekul Balchikus, Bulgaarias. Koosolekul anti ülevaade projekti edusammudest erinevates riikides ning tegevusplaan, samuti finantsaruande koostamist.
4. 17.-19. juulil võtsid JA Eesti tegevjuht Epp Vodja ja töötajad Kersti Loor, Riin Saar, Raul Potisepp, Kaarel Kallas, Aljona Kantor, Madis Vodja osa JA-YE Euroopa õpilasfirmade võistlusest Londonis. Võistlusel osalemine oli JA Eestile kui järgmisele võistluse korraldajamaale oluline kogemus.
5. 2.-3. septembril osales Epp Vodja Cosima projekti avakoosolekul Heidelbergis, kus lepiti kokku koostöö põhimõtted ja jaotati tegevused ja tutvustati täpsemalt projekti tegevusi.
6. 9. – 15. oktoobril juhtisid JA õpetajate ja koolitajate delegatsiooni Moldovas Merike Elmik ja Aljona Kantor.
7. 9.- 15. oktoobril käis JA Eesti kommunikatsioonijuht Kaarel Kallas JA-YE Europe kontoris tutvumas Euroopa Leaders for a Day (töövarjupäeva) ettevalmistustega ning kommunikatsioonitegevuste juhtimisega.
8. 25. – 27. novembril osalesid JA-YE aastakonverentsil Viinis Epp Vodja, Kersti Loor, Kaarel Kallas ja Riin Saar. Toimusid kommunikatsiooni ja ajajuhtimise töötad, tutvustati uuendusi algklaasi programmis ning toimus alustava projekti – European Skills Pass – avakoosolek.
9. 6.- 8. dets Maria Abel osales NordPlusi koosolekul Valles Norras.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPILASTELE

Eesti tasand

1. KOOLITUSED ÕPILASFIRMADE LIIKMETELE

Koolitustest õpilasfirmade liikmetele on saanud programmi osa. Koolitame õpilasi turunduse ja müügi, tootearenduse, raamatupidamise, juhtimise ja personalitöö alal. Koolitused on olulised, sest nii hoiame programmi kvaliteeti ja tagame, et ka need õpilased, kelle juhendaja on alles algaja

ja kellel puudub ärikonsultant, omandavad programmist vajalikud teadmised. Koolitused viisime läbi 4. jaanuaril Tallinnas ja 12. jaanuaril Tartus ja nendest võttis osa kokku 156 õpilast.

Õpilasfirmade liikmeid oleme koolitanud jaanuaris, kuid 2013/14 õppeaastal viisime esimese koolituse läbi ka juba novembris. Koolituse nihutamine varasemale ajale on otstarbekas, sest nii saavad õpilased teha paremaid otsuseid nii tootearenduse kui ka toote müügi osas juba varem ning nii on nad paremini valmis ka õpilasfirmade laadaks. 2013. aasta 30. novembril Tallinnas toimunud koolitustest võtsid osa 105 õpilast. Teine koolitus Tallinnas oli planeeritud jaanuari 2014.

ÕPILASFIRMADE ESINEMISKOOLITUSED

13.- 14. aprillil toimusid Tallinnas ja Tartus õpilasfirmade liikmete esinemiskoolitused. Esinemiskoolitused on suunatud eelkõige neile õpilasfirmadele, kes soovivad tulla välja võistlusele. Koolitus tagab parema ettevalmistus ning esinemiste ühtlasema taseme. Nii Tallinnas kui ka Tartus koolitab noori Kaido Irväl. Koolitustel osales kokku 28 noort 13 õpilasfirmast.

2. EESTI ÕPILASFIRMADE LAAT

9. veebruaril korraldasime Eesti õpilasfirmade laada Kristiine kaubanduskeskuses Tallinnas. Laat oli kõigi aegade suurim. Sellel osales 162 õpilasfirmat, kokku 520 liikmega, sh 22 õpilasfirmat Rootsist, Norrast ja Moldovast.

Parimad valiti välja mitmetes kategooriates ning auhinnad jagunesid järgmiselt:

Swedbank-i Tuleviku tegija preemia – ÕF Kolm Põrsakest Hugo Treffneri Gümnaasiumist; juhendaja Ülle Seevri. Kolme Põrsakese teenuseks on teadusetendused lastele.

Parima toote preemia – ÕF KOPF Tartu Jaan Poska Gümnaasiumist; juhendaja Vahur Lell. Tooteks Tartu rahu teemaline mäng.

Parima tootega minifirma – MF Kotikoda Mikitamäe Koolist; juhendajad Maret Vabarna ja Karin Sonts. Tooteks erineva suuruse ja disainiga kotid.

Parima teenuse preemia – ÕF GRÄFF Tallinna Prantsuse Lütseumist; juhendaja Karin Lippus. Gräffi teenuseks on graffiti kliendi pinnale.

Parima tootega välisõpilasfirma – Feel Good Food Rootsist Haraldsbogymnasiet; juhendaja Jörgen Nilsson, tooteks erinevad leivaküpsetussegud.

EBS-i meeskonnatöö preemia – EWB Lusmägi Paide Gümnaasiumist; juhendaja Elbe Metsatalu. EWB Lusmägi pakub kitarritarvikuid. Firmal on rahvusvaheline haare ning juba väljaarendatud müügivõrk.

SENT-i Isiksusepreemiad – Robin Saluots (ÕF Kolm Põrsakest), Elis Raudkett (ÕF Reklama), Kea Kruuse (ÕF Gräff)

Innovatsioonipreemia – ÕF Blooming Looming Tallinna Realkoolist; juhendaja Ene Saar. Blooming Looming vahendab noorte kunstnike loomingut.

Parimate müüjate preemia – ÕF Kolm Põrsakest Hugo Treffneri Gümnaasiumist; juhendaja Ülle Seevri

Parima minifirma müügipreemia – MF Taaralill Põlva Ühisgümnaasiumist; juhendaja Anne-Liis Tamm. Minifirma tooteks on valgustid ja lilled.

Kõige stiilsema õpilasfirma preemia – ÕF Dreamcather Tallinna Õismäe Vene Lütseum; juhendaja Niina Sidorenko. ÕF Dreamcather teeb unenäopüüdjaid. Nende boks ja kogu firmastiil olid kaunis tervikus.

Kõige stiilsema minifirma preemia – MF Seto Puit Väraska Gümnaasiumist; juhendajad Pille Kruustik ja Heini Siilik

Sotsiaalselt vastutustundliku ettevõtte preemia – ÕF KREMM PUIT Võrumaa Kutsehariduskeskusest; juhendaja Elin Lihten. ÕF KREMM Puit liikmed on toimetulekuraskustega õpilased, kelle lõikelauad, kotisuu sulgurid jm puidust esemed äratasid oma kvaliteediga tähelepanu.

Parima ekspordipotentsiaali preemia – ÕF Joselin Puitmööbel Põlva Majandusgümnaasiumist; juhendaja Ursula Paavel

Parima videoreklaami preemia – ÕF MoonGold Productions Kadrioru Saksa Gümnaasiumist; juhendaja Kaja Jakobson

Parima raadioreklaami preemia – ÕF Sõnaväänits Aravete Keskkoolist; juhendaja Maie Paap

Parima raadioreklaami preemia – ÕF Recycled Old Vinyls Tallinna Kuristiku Gümnaasiumist; juhendaja Maarja Noormets

Meediatähelepanu preemia – ÕF KELM Tallinna 21. Koolist; juhendaja Raul Potisepp. ÕF KELM tüdrukud oma kohtinguteenusega suutsid kõige rohkem meedia tähelepanu välja meelitada.

Rahva Lemmiku preemia – Testify Records Tallinna 21. Koolist; juhendaja Epp Vodja

Suurima käibe preemia – iCharger Rootsist Vansbro Utbildings Center; juhendaja Cayenne Cranning

3. MAJANDUSOLÜMPIAAD

Olümpiaadi piirkonnavoored toimusid 2. märtsil üheaegselt 14 maakonnas ja suuremas linnas. Osales 128 õpilast 42 koolist. Olümpiaad koosnes kahest osast: teoorivoor ning arvutipõhine simulatsiooniülesanne Titan. Olümpiaad viidi läbi täielikult internetipõhiselt

28. märtsil toimunud lõppvooru kutsus olümpiaadikomisjon 42 õpilast.

Olümpiaadi võitjad:

1. **Madis Teinemaa**, Tallinna Reaalkool, 12. klass, juhendaja Ene Saar
- 2.-4. **Sander Udam**, Tallinna Reaalkool, 12. klass, juhendaja Ene Saar
- 2.-4. **Heiki Riisikamp**, Tallinna Reaalkool, 11. klass, juhendaja Ene Saar
- 2.-4. **Martin Sillasoo**, Hugo Treffneri Gümnaasium, 12. klass, juhendaja Ülle Seevri

4. EESTI TITAN 2013

Internetipõhine võistlus ettevõtlussimulatsioonis TITAN gümnaasiumi õpilastele toimus 21. jaanuarist kuni 21. veebruarini.

Osales 134 ühe- kuni viieliikmelist võistkonda, kokku 289 õpilast.

Kolmevoorulise võistluse finaali toimus veebruaris.

Eesti Titan 2013 võistluse tulemused:

I koht – võistkond Realschule (**Madis Teinemaa**) Tallinna Reaalkoolist, juhendaja Ene Saar

II koht – võistkond AVAT (**Alexander Tsupsman, Vjatšeslav Antoškin**) Narva Soldino Gümnaasiumist, juhendaja Jelena Vassiljeva

III koht – võistkond Supreme (**Nikita Jakovlev, Kirill Raagel**) Kohtla-Järve Ühisgümnaasiumist, juhendaja Galina Knjazeva

5. UURIMISTÖÖDE VÕISTLUS toimus koostöös Swedbanki Rahaasjade Teabekeskusega teemal „Innovatsioon Eesti ettevõtluses“.

1. koht "Innovatsioon Eesti ettevõtluses" - **Kaur Kirikall**, Tallinna Reaalkool, juhendaja Ene Saar

2. koht "Innovaatilised Järvamaa ettevõtted" - **Kelli Lukas**, Paide Gümnaasium, juhendaja Elbe Metsatalu

3.-4. koht "OÜ Yoga – tänane ettevõtte, mis loob parema ja säästlikuma homse" - **Artur Part**, Rakvere Gümnaasium, juhendaja Reet Bobõlski

3.-4. koht "Mobiilsideoperaatorite innovaatus" - **Helen Hütt**, Tallinna Kuristiku Gümnaasium, juhendaja Maarja Noormets

6. CREATLON 8.-9. KLASSILE

2012. aasta lõpul alustati kolmandat hooaega 8.-9. klasside meeskonnamängu Creatlon koostöös EBS Gümnaasiumiga. Sari on kolmeosaline: majandusteemaline viktoriin (toimus 2012. a 8. Oktoobril), ettevõtlik meeskonnamäng 15. jaanuarist 17. veebruarini ja osavõtt JA ettevõtlusmuinasjuttude või reklaamivõistlusest, mille tähtaeg oli 3. märtsil. Majandus- ja ettevõtlusteemalisest viktoriinist ettevõtlusnädala raames võtsid Moodle veebikeskkonna kaudu osa 1161 õpilast 83st koolist.

Meeskonnamängust jaanuaris-veebruaris võttis osa 23 kuni kolmeliikmelist meeskonda. Võiduka lõpuni võistlesid neist 17.

Kolme mängu tulemusel kujunes esikolmik järgnevalt:

I koht Aravete Keskkooli võistkond **REVE**: Johanna-Riinu Annuk, Eliis Öunapuu ja Vivian Vellama, juhendaja Maie Paap.

II koht Pärnu Raeküla Kooli võistkond **Tegusad**: Rudolf-Gustav Hanni, Rait Oja ja Önnela Kuura, juhendaja Kristi Suppi

III koht Tabasalu Gümnaasiumi võistkond **MaSiLa**: Marco Sepp, Silver Rohuniit ja Lauri Siir, juhendajad Krista Savitsch ja Lenneli Aasa

7. REKLAAMIVÕISTLUS

Reklaamivõistluse teema oli „Ettevõtja kui positiivne eeskuju“. Võistlusele võis esitada nii plakatreklaami kui ka videoklipi. Võistlus kuulutati välja jaanuaris ning tööde esitamise tähtaeg oli 3. märts. Auhindu jagati kolmes vanuserühmas.

Kokku laekus võistlusele 119 reklaami, neist 69 tööd kõige nooremas, 32 tööd keskmises ja 18 tööd kõige vanemas vanusrühmas.

Auhinnad jagunesid järgmiselt:

Põhikooli II vanuseaste – 4. - 6. klass

Parim videoreklaam Taavi Kass „Miks on hea olla ettevõtja?“, Tallinna Nõmme Põhikool, 4. klass, juhendaja Andra Puusepp

Parimad plakatreklaamid:

I koht Robert Suigusaar „Hea on olla ettevõtja“, Tallinna Nõmme Põhikool, 5. klass, juhendaja Andra Puusepp

II koht Cecilia Maria Laid „Mina, tuleviku ettevõtja“, Tallinna Nõmme Põhikool, 4. klass, juhendaja Andra Puusepp

III koht Robert Sokman, Jürgen Tosso „Kus on sinu rahapuu?“, Tartu Kommertsgümnaasium, 6. klass, juhendaja Merle Haviko

Põhikooli III vanuseaste – 7. - 9. klass

Parim reklaamplakat tegutsevale ettevõtjale

Liis Vähi „Võta eeskuju, hakka ettevõtjaks“, Tartu Kommertsgümnaasium, 7. klass, juhendaja Merle Haviko

Parim videoklipp omas vanuserühmas

Jan Kulbin „Hakka ettevõtjaks“, Tartu Kommertsgümnaasium, 9. klass, juhendaja Merle Haviko

Parim reklaamplakat

Helina Karro, Mery-Ly Saharenko „Ilma ettevõtluseta elaksime koogas“, Pärnjõe Põhikool, 7. klass, juhendaja Eve Sikka

Gümnaasium – 10. - 12. klass

I koht Jorma Jürisaar „Miks olla ettevõtja? Kes üldse on ettevõtja?“, Tallinna Tehnikagümnaasium, 10. klass, juhendaja Heli Täll

II koht Liina Kuntus „Võta julgelt ette“, Tallinna Kunstigümnaasium, 12. klass, juhendaja Sondra Lampmann

III koht Kristo Kilk, Margus Käo ja Mihkel Kesli „Ettevõtja kui positiivne eeskuju“, Tartu Kunstigümnaasium, 11. klass, juhendaja Karmo Kurvits

8. ETTEVÕTLUSMUINASJUTTUDE VÕISTLUS

Ettevõtlusmuinasjuttude võistlus toimub iga kahe aasta tagant. 2013. aastal toimus võistlus jaanuarist kuni 3. märtsini. Võistlus toimus kahes vanusgrupis: põhikooli II ja III aste.

Kokku saadeti võistlusele 95 muinasjuttu, neist 74 nooremas vanusrühmas.

Auhinnad jagati järgmiselt:

Noorem vanuserühm: 4. – 6. klass

I koht Marleen Juhandi „Kaisukäsi“, Salme Põhikool, 4. klass, juhendaja Valve Reede

II koht Karret Sepp „Presidendi pliiats“, Salme Põhikool, 6. klass, juhendaja Valve Reede

III koht Kasper Kürsa „Kuidas ettevõtjad kukutasid Pankroti?“, Tartu Kommertsgümnaasium, 6. klass, juhendaja Merle Haviko

III koht Karl Joonas Reisko „Lugu õnnelikust pangahärrast“, Kohila Gümnaasium, 6. klass, juhendaja Sirle Pent

Vanem vanuserühm: 7.- 9. klass

I koht Liis Vähi „Üle metsa meeskond“, Tartu Kommertsgümnaasium, 7. klass, juhendaja Merle Haviko

II koht Johanna-Riinu Annuk „Kaval-Ants ja Vanapagan“, Aravete Keskkool, 9. klass, juhendaja Maie Paap

III koht Kaarel Siimut „Liivatera“, Paide Gümnaasium, 9. klass, juhendaja Elbe Metsatalu

III koht Ksenija Germ „Красная Шапочка или как создать свой бизнес в сказочной стране“, Ehte Humanitaargümnaasium, 9. klass, juhendaja Dmitri Mištšenko

9. VÕISTLUS EESTI PARIM ÕPILASFIRMA 2013

Võistluse finaal toimus 24. aprillil Haapsalu Kultuurikeskuses.

Lõppvõistlusel osales 16 õpilasfirmat. Valik tehti võistlusele laekunud aruannete põhjal. Võistlusel esitlesid õpilasfirmad on ettevõtet 4-minutilise presentatsiooniga, tutvustasid võistlusstendi juures oma toodet või teenust ning vestlesid žüriiga.

Parimad:

I koht – õpilasfirma Kolm Pörsakest Hugo Treffneri Gümnaasiumist, koosseisus Aksel Part, Maarja Liiv ja Robin Saluoks, juhendaja Ülle Seevri. Noored pakuvad teadusetendusi lastele.

II koht - õpilasfirma Lusmägi Paide Gümnaasiumist, koosseisus Ragnar Lusmägi ja Rainer Lusmägi, juhendaja Elbe Metsatalu. Lusmägi tooteks on erinevad kitarri-tarvikud ning seda lisaks Eestile ka Jaapanis ning mitmes Euroopa riigis.

III koht - õpilasfirma KELM Tallinna 21. Koolist, koosseisus Liisa Aavik, Elina Peekmann, Marilyn Renser ja Kristina Taukul (juhendajad Raul Potisepp ja Epp Vodja). Õpilasfirma pakub kiirkohtinguteenust.

10. MAJANDUSÕPETAJATE JA –ÕPETAJATE TAKE TECH SUVEKOOL 26.-28. JUUNIL JÕULUMÄEL

2013. aasta majandusõpetajate ja –õpilaste suvekool oli seekord pühendatud koolide ja ettevõtete vahelise koostöö tõhustamisele. Suvekooli olid kaasatud ka tootmis- ja tehnikaetevõtete spetsialistid ja juhid. Külastati nelja Pärnumaa ettevõtet – Wendre, Boardic, Oshino Electronics ning Skano. Õpilased tegid külastuste põhjal ettevõtlusteatri metoodikat kasutades kokkuvõtte.

Suvekool toimus Pärnumaal Jõulumäel. Suvekoolist võttis osa 18 õpilast, 17 õpetajat, 12 ettevõtjat ning rühmajuhtidena 3 üliõpilast, lisaks organisatorid ja koolitajad.

11. VÕTA ISE ETTE – CHANGING LIVES

Euroopa projekti Changing Lives toetusel külastasid JA õpilasfirma programmi vilistlased koole üle kogu Eesti ning tutvustasid õpilasfirma programmi noorematele. Projekt algas juba 2012. aasta aprillis, ning enamik külastustest jäi 2012. aasta sügisesse, kuid külastused toimusid ka 2013. aasta kevadel ning pidulik lõppseminar ning tulemuste esitlus toimus 2013. a 21. – 25. augustil JA-YE Alumni konverentsil Tallinnas.

Külaskäigud registreeriti JA-YE Europe kodulehel <http://alumni.changing-lives.eu>.

12. TÖÖVARJUPÄEV 21. NOVEMBRIL

JA traditsiooniline ja populaarne karjääriteemaline ettevõtmine andis sel aastal umbes 3000 gümnasistile võimaluse tutvuda ettevõtja või oma ala spetsialisti tööpäevaga.

Piirkondlik tasand

1. MAJANDUSPÄEVAD MAAKONDADES

Meie kaasabil ja osalusel toimusid majandust ja ettevõtlust propageerivad üritused Värskas, Võrumaal Võrumaa Kutsehariduskeskuses ja Mustlas Tarvastu Gümnaasiumis. 24-tunni ettevõtluslaagri Ida-Virumaa noortele viisid Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumis läbi SENTi vilistlased. Epp Vodja ja Riin Saar tutvustasid JA programme Viljandimaa haridusmessil 12. aprillil.

2. ÕPILASFIRMADE LAADAD

Haapsalu sinine laat toimus 1. juunil Haapsalus ja see oli avatud ka õpilasfirmadele. Õpilasfirmade jõululaadad toimusid detsembris Pärnus (kahel korral), Tartus, Raplas, Narvas, Türil. Esimese katsetuse õpilasfirmade laata oma katuse all korraldada viis läbi ka Võrumaa Kutsehariduskeskus 2013. a detsembris.

Uue sündmusena, millesse JA Eesti ja õpilasfirmad andsid oma suure panuse, toimus 11. mail Tallinnas Vabaduse väljakul **Euroopa päeva laat**, kus 27 õpilasfirmat müüsid oma tooteid, esindades samaaegselt 27 Euroopa liidu liikmesmaad.

3. ETTEVÕTLUSNÄDALA RAAMES korraldasime Tartus ja Tallinnas järgmised üritused:

8.-9. klasside õpilastele üle-eestiline arvutipõhine majandusteadmiste viktoriin

Gümnaasiumi õpilastele kohumised õpilasfirma programmi vilistlasega „Võta ise ette!“ terves Eestis.

Rahvusvaheline tasand

1. 8. veebruaril toimus Tallinna 21. Koolis õpilasfirmade laada **rahvusvaheline õpilasfirmade minikonverents**, kus osalesid Norra, Rootsi, Moldova ja Eesti õpilasfirmad. Õpilasfirmad tutvustasid oma ideid ja õpilasfirmasid. Minikonverentsil osales kokku 55 välis- ja 26 Eesti õpilast. Järgmisel päeval osalesid kõik välisõpilasfirmad ka külalistena Eesti õpilasfirmade laadal.

2. 19.-23. märtsil osales 5 õpilasfirmat (18 õpilast) **Rootsis Dalarna kommuuni** õpilasfirmade laadal. Seal esineti edukalt. Õpilasfirmat Student Network esindav Maria Abel pärjati laada parima müügimehe tiitliga

3. **Austria õpilasfirmade laad Viinis**, 1. – 3. märtsil

Laadal osales kaks õpilasfirmat Haapsalust.

4. **JA-YE EUROPE ÕPILASFIRMADE LAAT** Riias, 13.-15. märtsil

Laadal osalesid kolm Eesti õpilasfirmat üheksa õpilasega.

5. **Riia rahvusvahelisel õpilasfirmade festivalil 9. – 11. aprillil** käis Eestist üks õpilasfirma (3 õpilast).

6. **JA-YE EUROPE ÕPILASFIRMADE VÕISTLUS**

Võistlus toimus 17.-19. juulil Londonis. Osalesid 34 riigi parimad õpilasfirmad. Eestit esindas 2013. aasta parim õpilasfirma Kolm Pörsakest Hugo Treffneri Gümnaasiumist koosseisus Aksel Part, Maarja Liiv, Robin Saluoks, Thorny Valk ja Taavet Kutsar.

7. **EESTI-MOLDOVA KOOSTÖÖ**

9. veebruaril osales kaks Moldova õpilasfirmat laadal ja kaks õpilasfirmat käisid rahvusvahelisel õpilasfirmade konverentsil Tallinnas 22.-24. novembril.

8. 16. oktoobril kutsuti JA Eesti õpilane Aksel Part Brüsselisse osalema üritusel **LEADERS for a DAY**, mis on Euroopa versioon Eesti Töövarjupäeva Kroonist. Noored olid töövarjudeks Euroopa juhtidele.

9. **RAHVUSVAHELINE ÕPILASKONVERENTS „MULTINATIONAL CHALLENGES“ 22. – 24. NOVEMBRIL**

Rahvusvaheline õpilaskonverents on JA Eesti traditsioonidega üritus, mis on toimunud juba kümmekond aastat. Tänavune õpilaskonverents oli suunatud erinevate riikide õpilasfirmadele, et neile tutvustada rahvusvahelise koostöö võimalusi ning õpetada ületama takistusi. Konverentsi eesmärgiks oli noored kokku tuua ning panna nad ühiste töötubade käigus leidma võimalusi piiriüleseks koostööks.

Konverentsist võtsid osa õpilased Eestist, Soomest, Rootsist, Norrast, Lätist, Leedust ja Moldovast. Kokku osales konverentsil 59 õpilast, 26 erineva õpilasfirma liikmed.

JÄRELKASV

MTÜ SENT – SILD ETTEVÕTLIKE NOORTE TULEVIKKU

Meie noorteorganisatsiooni liikmed osalesid aktiivselt koolitustel ning kuulusid kõikidesse õpilasürituste korraldustoimkondadesse.

Augustis korraldas SENT JA-YE Alumni koostöövõrgustiku 10. aastakonverentsi Tallinnas 21. – 25. augustil. Üritusest võtsid osa 100 JA-YE vilistlast. Konverentsi üheks osaks oli Changing Lives kampaania pidulik lõpuseminar.

Traditsiooniliselt korraldas SENT Töövarjupäeva Krooni 21. novembril.

2014. aastal korraldab JA Eesti Euroopa õpilasfirmade võistluse Eestis. Selleks vajame hulgaliselt vabatahtlikke. Juba oktoobris kuulutasime välja konkursi oma vilistlaste hulgast vabatahtlike leidmiseks ja see oli edukas. Oma huvi on üles näidanud ca 35 vilistlast, võistluse suurepäraseks läbiviimiseks vajame kokku vähemalt 45 vabatahtlikku. Vabatahtlikele on enne võistlust planeeritud koolitused ning ettevalmistavad infotunnid.

KOOSTÖÖ

2013. aastal laienes JA Eesti toetajate ring ettevõtlussektoris. Jätkus 2010. aastal alustatud koostöö Swedbankiga. Swedbank toetab õpilasfirmade programmi arendamist ja leviku laiendamist, panustades nii rahaliselt kui ka sisuliselt.

Jätkusid varem sõlmitud koostöösuhted EBSi, British Councili, Ernst ja Youngi, Baltika Grupi, Coca-Cola Hellenicuga, BändCämpiga, Pärnu Konverentsidega, Värskaga. Aktiivselt osaletakse Kaubandus-Tööstuskoja ettevõtlusõppe ümarlauas, projektis Unistused Ellu ning MKMi Innovatsioonivõimekuse töörühmas. Uue partnerina lisandus Viking Line, kes toetas Eesti õpilasfirmade võistlust auhindadega. Sõlmiti häid koostöösuhteid mitmete tööstusettevõtetega ettevõttekülastuste läbiviimiseks ning muuks partnerluseks.

2009. aasta detsembrist on JA Eesti Swedbanki annetuskeskkonnas ja see jätkus ka 2013. aastal.

Oleme rõõmsad koostöö üle paljude partnerite, toetajate ja vabatahtlikega.

Partnerid

Estonian Business School	Swedbanki Erasikute Rahaasjade
Kristiine Kaubanduskeskus AS	Teabekeskus
Dream Foundation SA	Tallinna 21. Kool
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	Tallinna Haridusamet
Elukestva Õppe arendamise Sihtasutus Innove	Tallinna Ettevõtlusamet
EMSL	Tallinna Reaalkool
IVEK	Tallinna Tehnikaülikool
JCI Eesti	Tallinna Õismäe Vene Lütseum
Liikumine Kodukant	Tartu Linnavalitsus
Eesti Majandusõpetajate Selts	Tartu Poska Gümnaasium
QUIN Estonia	Tartu Ärinõuandla
SENT MTÜ	Tartu Ülikooli Ettevõtluskeskus
Sebra Koolitused MTÜ	

Toetajad

Axellus OÜ
Balti Veski AS
Baltika Group AS
British Council
BLRT
BändCämp
Coca-Cola HBC Eesti AS
Creative Entertainment OÜ
Eesti Ajalehed AS
EMT AS
Ernst & Young Baltic AS
Estonian Business School Group AS
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
GKR Invest OÜ
Infotark AS
JELD WEN Eesti AS
Kalev Chocolate Factory AS
Kristiine Kaubanduskeskus AS
Loogiline OÜ
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Microsoft Estonia OÜ
Postimees AS
Premia Foods AS
Pärnu Konverentsid
Realister OÜ
Swedbank AS
Swedbanki Erasikute Rahaasjade
Teabekeskus
Sysop OÜ
Tallinna Ettevõtlusamet
Tallinna Haridusamet
Tallinna Haabersti Linnaosavalitsus
Tallinna Kristiine Linnaosavalitsus
Tallinna Lauluväljak SA
Tallinna Lennujaam AS
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet
Tartu Linnavalitsuse Haridusosakond
Tartu Ärinõuandla
TEA Kirjastus AS
Tehnopol SA
Viking Line OÜ
Värska Vesi AS
Wendre AS
Äripäev AS

Vabatahtlikud

Aigar Tälli
Ailer Mõtsar
Aimi Püüa
Airiin Kadakmaa
Andraš Tšitskan
Andrus Oks
Anete Advelk
Anette Järve
Angela Leppik
Anna Böstrova
Anne Kalberg-Sägi
Anne-Mari Rannamäe
Anton Dmitrijev
Anu Olvik
Betti Nigul
Birgit Ritsbek
Carolina Daineka
Cynne Pöldäär
Daniil Golubev
Diana Tandru
Dmitri Burnašev
Elbe Metsatalu
Elina Peekmann
Emma Johanna Lepasoo
Ene Andruškevitšus
Ene Saar
Enel-Eha Ristkok
Erge Heido
Ergo Neeme
Erki Lipre
Eva Leemet
Eva Tšepurko
Eve Kariler
Eve Neumann
Eve Raag
Eve Reincke
Galina Jarotskaja
Geithy Sepp
Gert-Kristjan Rungi
Getter Leemet
Greta Kingola
Hanna-Eliise Vendla
Hanno Järvet
Helena Kudre
Helena Paal
Hendrik Hindov
Henri Ruut
Holger Vainlu
Ikevald Rannap
Indrek Kask
Inno Borodenko
Irina Kapustina
Jaanus Simm
Ivar Jegerson
Jane Libe
Janeli Meristo
Janeli Virnas
Jelena Böstrova
Jelena Vassiljeva
Juhan Lehepuu
Jüri Ross
Jüri Toit
Kadri Talvoja
Kaido Irväl
Kaire Jõe
Kairi Kuusemaa
Kairit Kaldma
Kaisa Hälvin
Kaja Koovit
Karolin Luik
Katja Ljubobratets
Kelly Ardan
Kerli Peetsalu
Kerstin Sonts
Krista Kink
Krista Palder
Kristiina Kägu
Kristine Ross
Kristjan Kaer
Lauri Elevant
Lennart Lind
Liis Poska
Liisa Hansar
Liise Valma
Liisu Arumäe
Ly Rohi
Maarja Karmin
Madis Leppik
Madis Vodja
Maik Mäses
Maire Tamm
Mait Palts
Marek Mekk
Mari-Ann Vellerand
Marina Kaas
Margit Luts
Margot Sarv
Margus Potisepp

Mari Hunt
Mari Suurväli
Maria Abel
Marina Kaas
Mark Pahk
Marko Siller
Mart Jallai
Mart Repnau
Martin-Johannes Raude
Meelis Mandel
Merilyn Poks
Merilin Väärtnõu
Merit Välba
Merle Tiigisoon
Miina Karafin
Mirjam Heide
Niina Sidorenko
Oliver Peek
Oskar Gross
Paavo Palk
Peeter Pärtel
Peeter Tohver
Pille Põldsam
Piret Põld
Piret Suitsu
Piret Treiberg
Piret Viil
Pirko Konsa
Priit Enok
Ragnar Lusmägi
Rainer Lusmägi
Rain Neemlaid
Regina Albogatšijeva
Rein Loik
Rivo Riistop

Rivo Sarapik
Rode Luhaäär
Roland Keskküla
Roland Tokko
Saima Mänd
Sander Kosk
Sander Sõna
Sigrit Raie
Sigrit Viira
Siim Raie
Silja Enok
Silva Tomingas
Silver Vapper
Siret Villmann
Sirje Kasendi
Sirje Tuvi
Sten Rinne
Sten Saar
Stenver Kõöp
Svetlana Jantšis
Taaniel Ormus
Taavi Ilmjärv
Talvi Järv
Tauno Vanaselja
Toomas Danneberg
Tõnu Erin
Vallo Saar
Vahur Samberk
Victoria Tääker
Viktor Mahhov
Viktor Tammeveski
Viktoria Tsumak
Ülle Tiido
Ülle Tõnutare

Aruande koostas

Kersti Loor
JA Eesti juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	126 460	76 230	2
Nõuded ja ettemaksed	99 536	77 520	3
Varud	11 171	14 919	4
Kokku käibevara	237 167	168 669	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	1 381	1 883	5
Kokku põhivara	1 381	1 883	
Kokku varad	238 548	170 552	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	17 467	13 847	6,7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	111 659	15 888	9
Kokku lühiajalised kohustused	129 126	29 735	
Kokku kohustused	129 126	29 735	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	140 817	107 374	
Aruandeaasta tulem	-31 395	33 443	
Kokku netovara	109 422	140 817	
Kokku kohustused ja netovara	238 548	170 552	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	243 239	253 169	8
Tulu ettevõtlusest	54 724	56 785	10
Kokku tulud	297 963	309 954	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-190 182	-205 557	11
Mitmesugused tegevuskulud	-55 240	-29 743	
Tööjõukulud	-82 776	-40 396	12
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-502	-502	5
Muud kulud	-18	0	
Kokku kulud	-328 718	-276 198	
Põhitegevuse tulem	-30 755	33 756	
Muud finantstulud ja -kulud	-640	-313	
Aruandeaasta tulem	-31 395	33 443	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-30 755	33 756	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	502	502	5
Kokku korrigeerimised	502	502	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-22 016	-20 064	
Varude muutus	3 748	3 339	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	99 391	2 701	
Laekunud intressid	18	0	
Kokku rahavood põhitegevusest	50 888	20 234	
Kokku rahavood	50 888	20 234	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	76 230	56 309	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	50 888	20 234	
Valuutakursside muutuste mõju	-658	-313	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	126 460	76 230	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	107 374	107 374
Aruandeaasta tulem	33 443	33 443
31.12.2012	140 817	140 817
Aruandeaasta tulem	-31 395	-31 395
31.12.2013	109 422	109 422

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Junior Achievement Eesti 2013. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. SA Junior Achievement Eesti tulude ja kulude aruanne on koostatud vastavalt RTJ 14 juhendile.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2013 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud üldhalduskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenähtena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varude sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud varu bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varude soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit, sihtfinantseerimise kohustus kajastatakse tulus varude kuluks kandmise perioodis.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 640

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

SA Junior Achievement Eesti tulud on seotud põhikirjalise tegevusega: koolituste korraldamisega ja õppematerjalide müügiga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasest väärtusest. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes "Annetused ja toetused" kirjel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on sihtasutuse juhatus ning eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	265	83
Arvelduskontod	126 195	76 147
Kokku raha	126 460	76 230

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	2 889	2 889	
Ettemaksed	75 726	75 726	
Tulevaste perioodide kulud	75 726	75 726	
Sihtfinantseerimisega seotud nõuded	20 921	20 921	9
Kokku nõuded ja ettemaksed	99 536	99 536	
	31.12.2012	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	490	490	
Ettemaksed	5 635	5 635	
Sihtfinantseerimisega seotud nõuded	71 395	71 395	9
Kokku nõuded ja ettemaksed	77 520	77 520	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Müügiks trükitud õppematerjalid	11 171	14 919
Kokku varud	11 171	14 919

Seoses õppematerjali vananemisega kanti aruandeaastal maha õppematerjali summas 1 958€.

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Kokku	
	Masinad ja seadmed	
31.12.2011		
Soetusmaksumus	2 511	2 511
Akumuleeritud kulum	-126	-126
Jääkmaksumus	2 385	2 385
Amortisatsioonikulu	-502	-502
31.12.2012		
Soetusmaksumus	2 511	2 511
Akumuleeritud kulum	-628	-628
Jääkmaksumus	1 883	1 883
Amortisatsioonikulu	-502	-502
31.12.2013		
Soetusmaksumus	2 511	2 511
Akumuleeritud kulum	-1 130	-1 130
Jääkmaksumus	1 381	1 381

Lisa 6 Võlad ja ettemaksud

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 308	2 308			
Võlad töövõtjatele	7 580	7 580			
Maksuvõlad	7 409	7 409			7
Muud võlad	170	170			
Muud viitvõlad	170	170			
Kokku võlad ja ettemaksud	17 467	17 467			

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	889	889			
Võlad töövõtjatele	5 878	5 878			
Maksuvõlad	7 080	7 080			7
Kokku võlad ja ettemaksud	13 847	13 847			

Lisa 7 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	1 519	1 565
Sotsiaalmaks	5 382	4 917
Kohustuslik kogumispension	171	172
Töötuskindlustusmaksed	337	426
Kokku maksude ettemaksud ja maksuvõlad	7 409	7 080

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	195 736	163 672	8
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	47 503	89 497	
Kokku annetused ja toetused	243 239	253 169	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2012	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Moldova Arengukoostöö		38 978		-30 629	8 349	
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium		4 543		-4 543	0	
INNOVE Ettevõtlikuks ja loovaks õpilasfirmas	-12 330	32 770		-39 534	-19 094	3
Youth Entrepreneurship Strategies projekt	-23 005	23 005		-36 801	-36 801	3
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus		29 126		-44 626	-15 500	3
TAKE TECH		15 078		-7 539	7 539	
Muud sihtfinantseerimised	-12 383	12 383			0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-47 718	155 883		-163 672	-55 507	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-47 718	155 883		-163 672	-55 507	
	31.12.2012	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2013	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Moldova Arengukoostöö	8 349	98 803	-852	-77 290	29 010	
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium õpilasfirmade võistlus	0	130 000		-60 000	70 000	
INNOVE Ettevõtlikuks ja loovaks õpilasfirmas	-19 094	31 035		-11 941	0	
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	-15 500	22 000		-6 500	0	
NordPlus Horizontal projekt	0	18 400		-6 751	11 649	
Youth Entrepreneurship Strategies projekt	-36 801	15 640		240	-20 921	3
TAKE TECH	7 539			-7 539	0	
Haridus - ja Teadusministeerium	0	11 980		-11 980	0	
Changing Lives projekt	0	3 600		-3 600	0	
Muud sihtfinantseerimised	0	11 375		-10 375	1 000	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-55 507	342 833	-852	-195 736	90 738	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-55 507	342 833	-852	-195 736	90 738	

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2013	2012
Osavõtumaksud	1 744	4 269
Õppematerjalide müük	14 374	28 121
Muud tulud (reklaam, teenused)	15 456	0
Koolitus	23 150	24 395
Kokku tulu ettevõtlusest	54 724	56 785

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tööjõukulud	63 895	79 339	12
Ürituste korraldamine ja nendes osalemine	55 322	0	
Muud	70 965	126 218	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	190 182	205 557	

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	109 395	88 915
Sotsiaalmaksud	37 276	30 820
Kokku tööjõukulud	146 671	119 735
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	63 895	79 339
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	6

SA Junior Achievement Eesti keskmine töötajate arv oli aruandeaastal 7 inimest, lisaks maksti tasusid koolituste läbiviijatele.

SA Junior Achievement Eesti juhatuse liikmete töötasu oli 50 160 eurot.
Nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Lisa 13 Kasutusrent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2013	2012
Kasutusrendikulu	11 398	7 784

Aruandeperioodil on kajastatud ruumide rendimakseid 5 972 eurot ja sõiduki rendimakseid 5 426 eurot.

Lisa 14 Seotud osapooled (eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

2013	Ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	100
2012	Ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	922

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2013	2012
Arvestatud tasu	50 160	41 870

Aruandeaastal ostis SA Junior Achievement Eesti teenust Klaabu, Nipi ja Tige Kala usaldusühingust (seotud isikuks on juhatuse liige Kersti Loor) summas 100 eurot. Summa on toodud real "Tegev-ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud".

Madis Vodjale (seotud isikuks on juhatuse liige Epp Vodja) arvestati ja maksti töötasu 5 683 eurot.